

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 16P/85/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7923202187
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Miklošová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2023:7923202187.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov samosudkyňou JUDr. Zuzanou Miklošovou v právnej veci maloletého A. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, D., t.č. Centrum pre deti a rodiny Michalovce, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov, dieťa matky E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, D., na návrh F. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. XXX/XXX, H., za účasti poručníčky F. F. I., nar. XX.XX.XXXX, zamestnankyňa MÚ C. D. a F. XX/XX, D., za účasti J. K. L., prokurátorky Okresnej prokuratúry Trebišov, v konaní o zrušenie ústavnej starostlivosti a o zmenu poručníka, takto

rozhodol:

I. R u š í ústavnú starostlivosť nad maloletým A. B., nar. X.X.XXXX, nariadenú rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 16P/52/2015-12 zo dňa 20.4.2015.

II. Zbavuje F. F. I., nar. XX.XX.XXXX funkcie poručníka A. B., nar. X.X.XXXX.

III. Ustanovuje F. G., nar. XX.X.XXXX, za poručníka maloletého A. B., nar. X.X.XXXX, s osobnou starostlivosťou.

IV. Poručník je povinný sa o maloleté dieťa osobne starať, zastupovať ho a spravovať jeho majetok, pričom veci ktoré nie sú bežnou záležitosťou podliehajú schváleniu súdu. Poručník je povinný vždy k 1. 1. a 1.7. kalendárneho roka podávať súdu správu o maloletom dieťati a v prípade nadobudnutia majetku maloletým, správu o nakladaní s týmto majetkom.

V. Matka, E. B., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletého A. B., nar. X.X.XXXX sumou zodpovedajúcou 30% životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa určené zákonom č.601/2003 Z.z. o životnom minime, v účinnom znení, vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred, k rukám poručníka, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa domáhal návrhom doručeným súdu dňa 12.6.2023 zrušenia ústavnej starostlivosti u F.. A. B.. V návrhu uviedol, že zabezpečuje starostlivosť maloletým deťom I., E., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX, ktorí sú súrodencami maloletého A.. Maloletého A. poznajú vyše dvoch rokov, pravidelne sa stretávajú, absolvoval viackrát pobyt u navrhovateľa a vytvorili si medzi sebou silný citový vzťah.

2. Súd vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav:

3. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 16P/52/2015-12 zo dňa 20.4.2015 súd nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletým A. B.. Maloletého umiestnil do Detského domova Michalovce a matke uložil vyživovaciu povinnosť v minimálnej výške. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.6.2015.

4. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k.16P/65/2015-25 zo dňa 12.10.2015, právoplatným dňa 10.11.2015 súd vyhlásil maloletého A. B., nar. X.X.XXXX za osvojiteľného, pozbavil matku E. B., nar. XX.X.XXXX výkonu rodičovských práv a povinností a ustanovil F. F. I., nar. XX.XX.XXXX za poručníku maloletého dieťaťa.

5. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 31.7.2023 súd zistil, že dňa 25.07.2023 vykonal zisťovanie pomerov v domácnosti matky mal. A. E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., C. M. XXXX/XX. Matka E. B. obýva svojpomocne postavený príbytok. Domácnosť pozostáva z jednej miestnosti, ktorá je zariadená nevyhnutným nábytkom. Vodu rodina čerpá z mestského hydrantu, elektrická energia v domácnosti nie je zavedená. Hygiena a čistota domácnosti je na veľmi nízkej úrovni. Stravu rodina pripravuje na pecku, ktorá im slúži v zimnom období aj na vykurovanie. Matka mal. dieťaťa je nezamestnaná a nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie tunajším úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Matka je bez stáleho mesačného príjmu. S mal. A. nie je v žiadnom kontakte, ale má vedomosť o zverení mal. A. do náhradnej osobnej starostlivosti F. G.. Je to jej príbuzný, ale bližšie to vysvetliť nevedela. So zverením mal. A. do náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí. F. G., nar. XX.XX.XXXX žije v spoločnej domácnosti so svojou družkou N. O., nar. XX.XX.XXXX, s mal. deťmi I. E. a F. a mal. N. B. nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti N. O.. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č. k.: 16P/103/2021 zo dňa 19.11.2021 boli mal. deti E. I. a F. I. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti F. G., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.02.2022. P. F. G. v H. na Q. D. M. XXX/XXX obýva štvorizbový rodinný dom s kuchyňou a príslušenstvom, ktorý je v osobnom vlastníctve F. G. a N. O.. Domácnosť je riadne zariadená moderným nábytkom a je udržiavaná. Počas zisťovania pomerov bola hygiena domácnosti na veľmi dobrej úrovni. Domácnosť bola čistá a uprataná. Mal. deti majú spoločnú izbu, v ktorej sú poschodové postele a majú dostatok priestoru na trávenie voľného času. V tejto domácnosti sú vytvorené vhodné podmienky pre priaznivý vývin mal. detí. V prípade, že bude mal. Karol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti plánuje F. G. urobiť izbu zvlášť pre chlapcov a zvlášť pre dievčatá. Mal. A. by mal. izbu s bratom mal. F.. F. G. je nezamestnaný a je vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie tunajším úradom práce sociálnych vecí a rodiny. F. G. uviedol, že v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska má odpracovaných 16 rokov. Medzi jeho príjem patrí sociálna dávka vo výške 350 Libier, ktorú poberá zo Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska. Ďalším jeho príjmom je prídavok na dieťa pre mal. deti I. vo výške 120 Eur mesačne, opakovaný príspevok náhradnému rodičovi vo výške 359,30 Eur mesačne, opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti vo výške 331,90 Eur mesačne a náhradné výživné spolu vo výške 128,44 Eur mesačne. N. O. poberá peňažný príspevok na opatrovanie zverenej mal. N. vo výške 669 Eur mesačne, prídavok na dieťa pre mal. N. vo výške 60 Eur mesačne, opakovaný príspevok náhradnému rodičovi vo výške 239,50 Eur mesačne, opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti vo výške 214,10 Eur mesačne a náhradné výživné vo výške 32,11 Eur mesačne. K pravidelným mesačným výdavkom rodiny patrí úhrada poplatku za odber elektrickej energie vo výške 80 Eur, poplatku za odber vody vo výške 60 Eur, poplatku za odber plynu vo výške 100 Eur, poplatku za odvoz komunálneho odpadu vo výške 20 Eur a poplatku za internet vo výške 20 Eur. Ďalšie náklady sú spojené s výživou, výchovou a starostlivosťou o mal. deti a vedením domácnosti. F. G. trvá na podanom návrhu v celom rozsahu. Mal. A. má v domácnosti navrhovateľa vytvorené vhodné podmienky pre svoj priaznivý vývin. F. G. začal mal. A. kontaktovať v Centre pre deti a rodiny v F. najprv telefonicky aj osobne. Neskôr F. G. opakovane bral mal. A. na prázdninové pobyty k sebe do domácnosti. V priebehu týchto pobytov nenastali žiadne výchovné problémy s mal. A.. Od 17.04.2023 sa mal. A. stretáva s rodinou F. G., ktorý zabezpečuje náhradnú osobnú starostlivosť A. súrodencom F. a E.. F. G. má záujem o zverenie mal. A. do náhradnej osobnej starostlivosti. Ďalší dlhší pobyt mal. A. v rodine je plánovaný od 01.08.2023 do 18.08.2023. F. G., jeho rodina a A. sa tešia zo vzájomných stretnutí. Mal. A. má vybudovaný kamarátsky vzťah so sestrou E. a bratom F.. Kolízny opatrovník konštatoval, že návrat mal. dieťaťa do rodinného prostredia nie je reálny. Matka bola pozbavená výkonu rodičovských práv a povinností. Mal. A. je osvojiteľný a je vedný ako dieťa vhodné na sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Trebišove je toho názoru, že návrh F. G. na zverenie mal. A. do náhradnej osobnej starostlivosti je v záujme mal. dieťaťa.

6. Zo správ Centra pre deti a rodiny Michalovce z mája 2023 súd zistil, že k prebiehajúcim interakciám sa vyjadrujú pozitívne. Na dieťa má p. F. G. pozitívny vplyv. Nepostrehli žiadne negatívne reakcie v Karolovom správaní alebo v jeho prejavoch. Na jednotlivé stretnutia s p. G. a jeho rodinou sa A. tešil, pričom jeho záujem neopadol, práce naopak, dal by sa posúdiť ako stále sa zvyšujúci záujem. Spolupráca s p. G. prebehla vždy na dobrej úrovni. Bol ochotný a prijímal rady ohľadom špecifík starostlivosti o A. a riadil sa nimi. Preto má Centrum zato, že zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti p. G. je v záujme dieťaťa.

7. Z výpovede navrhovateľa súd zistil, že po poučení o význame funkcií poručníka a náhradného rodiča navrhol, aby ho súd ustanovil za poručníka s osobnou starostlivosťou. Mal. A. B. k nim prvý krát prišiel už pred dvoma rokmi, mali záujem o náhradnú starostlivosť ľudí z osady, tam bol asi 3-4 mesiace. Záujemcovia o NOS k nim chodili na návštevy spolu s mal. A., takže so súrodencami sa A. stretával už pred dvoma rokmi. Pred 3 alebo 4 mesiacmi už začal byť uvoľňovaný k navrhovateľovi, aj v čase pojednávania je u navrhovateľa. Pobyt sa mal skončiť 18.8.2023, ale CDR ho predĺžilo. Navrhovateľ chce, aby A. vyrastal u nich, aby bol spolu so svojimi súrodencami. Navrhovateľa začal oslovovať otec, jeho partnerku mama a navrhovateľovu matku babka. Vo R. I. pracoval 15 rokov, poberá odtiaľ dávku vo výške 320 libier mesačne. Z Británie sa vrátil, nakoľko mamka zostala sama a otec zomrel. Jeho už dospelé deti vyrastali od malička vo Veľkej Británii, preto tam zostali.

8. Prokurátorka navrhla návrhu navrhovateľa vyhovieť.

9. Kolízny opatrovník navrhol návrhu navrhovateľa vyhovieť.

10. Podľa § 55 ods.3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

11. Podľa § 56 ods.1,2 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

12. Podľa § 58 ods.1-7 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis. Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí. Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody. Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva. Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

13. Podľa § 59 ods.1 Zákona o rodine, poručníctvo zaniká a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, b) smrťou maloletého dieťaťa, c) smrťou poručníka, d) zánikom dôvodu, pre ktorý bol poručník ustanovený, e) dosiahnutím plnoletosti rodiča maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 3, § 29), f) právoplatným rozhodnutím súdu o zbavení poručníka výkonu funkcie alebo o jeho odvolaní.

14. Podľa § 59 ods.5 Zákona o rodine, ak poručníctvo zanikne smrťou poručníka alebo právoplatným rozhodnutím súdu o zbavení poručníka výkonu funkcie alebo o jeho odvolaní a ak je to naďalej v záujme maloletého dieťaťa potrebné, súd rozhodne o ustanovení nového poručníka.

15. Podľa §39 ods.4 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

16. Podľa § 62 ods.2,3 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona(zákon č. 301/2003 Z.z. o životnom minime, v platnom znení).

17. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že maloletý A. B. na základe žiadosti navrhovateľa a súhlasu centra pre deti a rodiny sa stretával so žiadateľom o NOS najskôr v areáli centra a neskôr bol opakovane na rôzne dlhé pobyty uvoľňovaný do domácnosti navrhovateľa. Interakcie prebehli pozitívne, záujem dieťaťa o pobyty u navrhovateľa stúpал. Medzi navrhovateľom, členmi jeho rodiny a maloletým A. sa vytvorilo pozitívne citové putu. So súrodencami si vytvoril kamarátsky vzťah. Šetrením pomerov bolo zistené, že navrhovateľ má vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre priaznivý vývoj dieťaťa, v jeho starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Kolízny opatrovník hodnotí kladne aj jeho starostlivosť o súrodencov mal. A.. Centrum pre deti a rodiny Michalovce, kolízny opatrovník a prokurátorka so zrušením ústavnej starostlivosti a ustanovením navrhovateľa za poručníka súhlasili.

18. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd v zmysle § 55 ods.3 Zákona o rodine zrušil ústavnú starostlivosť a v zmysle § 59 ods.1 a 5 Zákona o rodine zbavil F. F. I., nar. XX.XX.XXXX funkcie poručníka A. B., nar. X.X.XXXX a ustanovil F. G., nar. XX.X.XXXX, za poručníka maloletého A. B., nar. X.X.XXXX, s osobnou starostlivosťou. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že u navrhovateľa sú všetky predpoklady, že si funkciu poručníka bude plniť v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Poručník je povinný sa o maloleté dieťa osobne starať, zastupovať ho a spravovať jeho majetok, pričom veci ktoré nie sú bežnou záležitosťou podliehajú schváleniu súdu. Poručník je povinný vždy k 1.1. a 1.7. kalendárneho roka podávať súdu správu o maloletom dieťati a v prípade nadobudnutia majetku maloletým, správu o nakladaní s týmto majetkom

19. V zmysle § 39 ods.4 v spojení s § 62 Zákona o rodine súd uložil matke, vzhľadom k jej sociálnym pomerom, povinnosť prispievať na výživu dieťaťa sumou zodpovedajúcou 30% životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa určené zákonom č.601/2003 Z.z. o životnom minime. Výška minimálneho výživného je v čase vyhlásenia rozsudku 36,80 €. Výživné je matka povinná uhrádzať k rukám poručníka.

20. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok)

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.